

1. SANT MARTÍ DE RIUDEPERES 2. SANTA MARIA DEL CAMÍ 3. SANTA MARGARIDA 4. SANT TOMAS DE RIUDEPERES 5. VILLA PEPIA/ LA NOVÍSSIMA 6. MAS PUJOL

RUTA DEL ROMÀNIC

ESCALA 1:15 000

LA RUTA DEL ROMÀNIC ES POT FER EN DUES DIRECCIONS, O COMENÇANT PER MAS PUJOL, O INICIANT-LA DES DE SANT MARTÍ DE RIUDEPERES.

SI COMENÇEM PER SANT MARTÍ DE RIUDEPERES, ENS TROBAREM AMB L'ESGLÉSIA ROMÀNICA D'UNA SOLA NAU, DE PLANTA RECTANGULAR, CONSTRUÏDA EN DUES ETAPES DEL ROMÀNIC.

TOT SEGUÏT, NO GAIRE LLUNY S'ESTENEN SANTA MARGARIDA I SANTA MARIA DEL CAMÍ DE LA QUAL NOMÉS ES CONSERVA LA FUNDAMENTACIÓ I L'ARRECADADA DE LES PARETS PERIMETRIALS. SANTA MARGARIDA ÉS UNA CASA SENYORIAL EDIFICADA AL LLOC ON HI HAVIA UN ANTIC MAS CONSTRUÏDA A FIMALS DEL SEGLE XIX. MÉS ENDAVANT, SI ENS DESVIEM CAP A L'ESQUERRA

TROBAREM EL CONVENT DE SANT TOMAS DE RIUDEPERES, ANTIC MONESTIR, ENS DECIDIM PER DESVIAR-NOS A LA DRETA APAREIXERÀ LA NOVÍSSIMA, CONEGUDA TAMBÉ COM A VILLA PEPIA. ERA PROPIETAT DELS FRARES DE SANT TOMAS DE RIUDEPERES FINS QUE VAN PERDRE LA CASA AMB LA DESAMORTITZACIÓ DEL SEGLE XIX. INICIALMENT ERA UNA MASOVERIA AMB LA TÍPICA ESTRUCTURA DE LES

CASES DE PAGÉS CATALANES. SI SEGUÏM PER LA RUTA DEL ROMÀNIC HAUREM DE CAMINAR FINS ARRIBAR AL MAS PUJOL, EL QUAL ESTÀ DOCUMENTAT DES DEL SEGLE XIII I CONSERVA UNA ESTRUCTURA ANTIGA, QUE RECORDA ELS MASOS DE TIPUS BASILICAL.

1. MOLÍ DE PUJOL 2. MOLÍ DE LA FRONTERA 3. MOLÍ DE ROSANES 4. MOLÍ DE LA CALVARIA 5. MOLÍ DE NADAL 6. MOLÍ D'ALTA-RIBA

RUTA MOLINS FARINERS

ESCALA 1:15 000

INAUGURADA EL 1994, HA PERMÉS LA RECUPERACIÓ D'UN CAMÍ QUE VOREJA EL TORRENT DE SANT MARTÍ, AMB POC DESNIVELL, AMB PONTS I PASSOS AL LLARG DE GAREBÉS, ON PODEM TROBAR TOTS ELS ELEMENTS D'ARQUITECTURA HIDRÀULICA QUE PERMETEN APROFITAR TOT EL CABAL D'AIGUA DEL TORRENT.

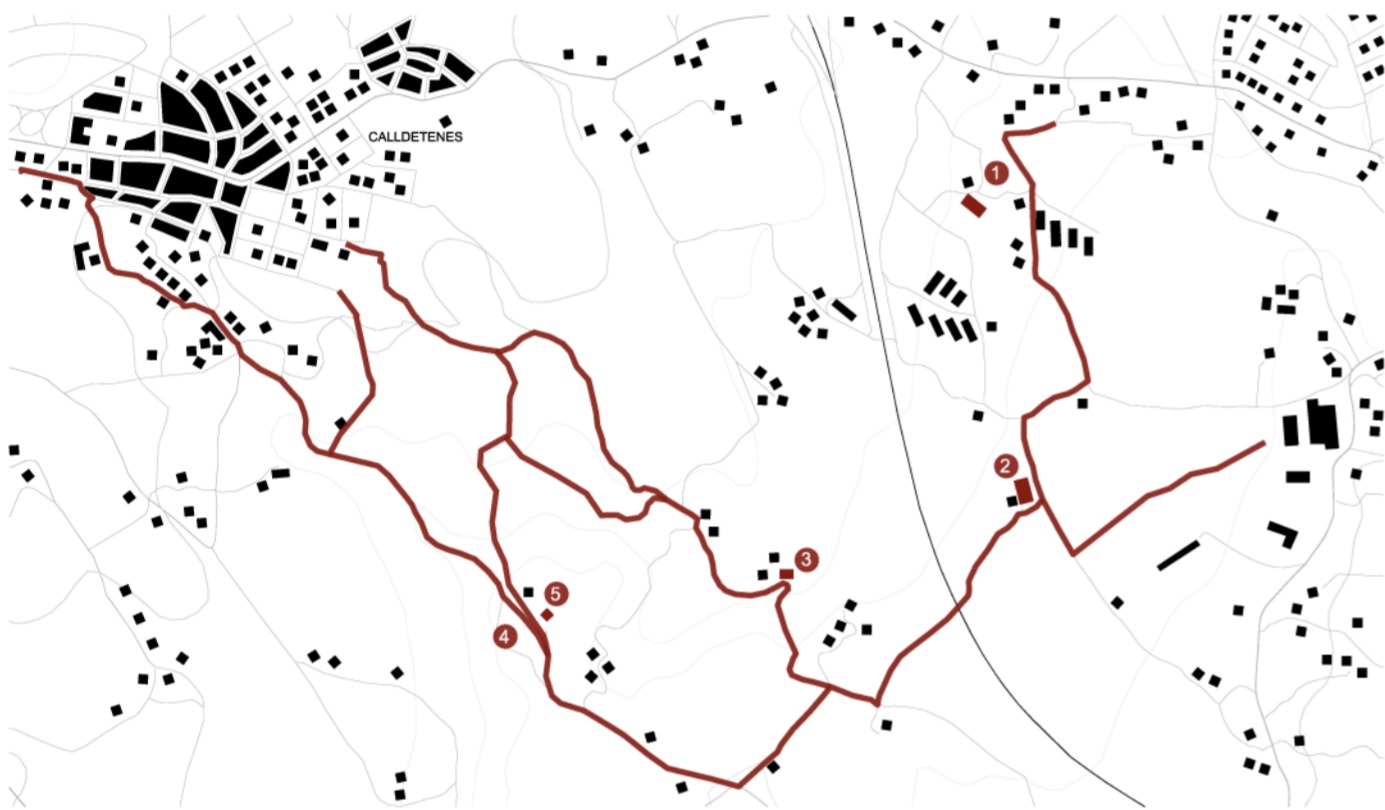
DELS MOLINS MÉS VELL DEL MUNICIPI, TOT I QUE NO EN CONEIXEM LA DATA D'EDIFICACIÓ, MÉS ENDAVANT, EL MAS FRONTERA, RIC PER LES AIGÜES DE LA MINA QUE ABASTEN EL POBLE. LA SEVA PRIMERA NOTICIA ÉS DE MOLÍ, ABANS DEL SEGLE XIII I TELLIU MOLÍ, EL MOLÍ DE LA FRONTERA.

CONTINUANT RUTA AMUNT ARRIBAREM AL MOLÍ DE LA CALVARIA. HA ANAT LLIGAT SEMPRE A LA CASA DEL MATEIX NOM. LA SEVA ANTIGUITAT ES REMUNTA AL SEGLE XI. ESTÀ COMPOST PEL MOLÍ LA PLANTA BAIXA I UN HABITATGE. CONSTRUÏT AL SEGLE XVI, AL PRIMER PIS, EL MOLÍ VA FUNCIONAR FINS L'ANY 1980 I ACTUALMENT ÉS DEDICAT A MUSEU. EL PENÚLTIM MOLÍ DE LA RUTA ÉS EL MOLÍ DEL

NADAL. L'HABITATGE ESTÀ TOTALMENT MODIFICAT I ÉS DIFÍCIL TROBAR-HI RESTES DE L'ANTIC MOLÍ. EL DARRER DE LA RUTA ÉS EL MOLÍ D'ALTA-RIBA, LLIGAT A LA CASA DEL MATEIX NOM. DATA COM A MÍNIM EL SEGLE XIII, PERÒ VA SER RECONSTRUÏT POSTERIORMENT, SEGURAMENT PERQUÈ ALGUNA RUEDA ES VA ENDUR EL PRIMER EDIFICI.

LA RUTA COMENÇA AL MOLÍ DEL PUJOL, ÉS UN

UNA MICA MÉS AMUNT HI HA EL DE ROSANES, AMB DOS RODETS QUE FEIEN GIRAR DUES MOLES.

1. CASA ALTA-RIBA 2. MAS SAULEDA 3. MAS EIMERIC/AYMERICH 4. TURÓ DE SANT MARC 5. CAPELLA DE SANT MARC

RUTA DE SANT MARC

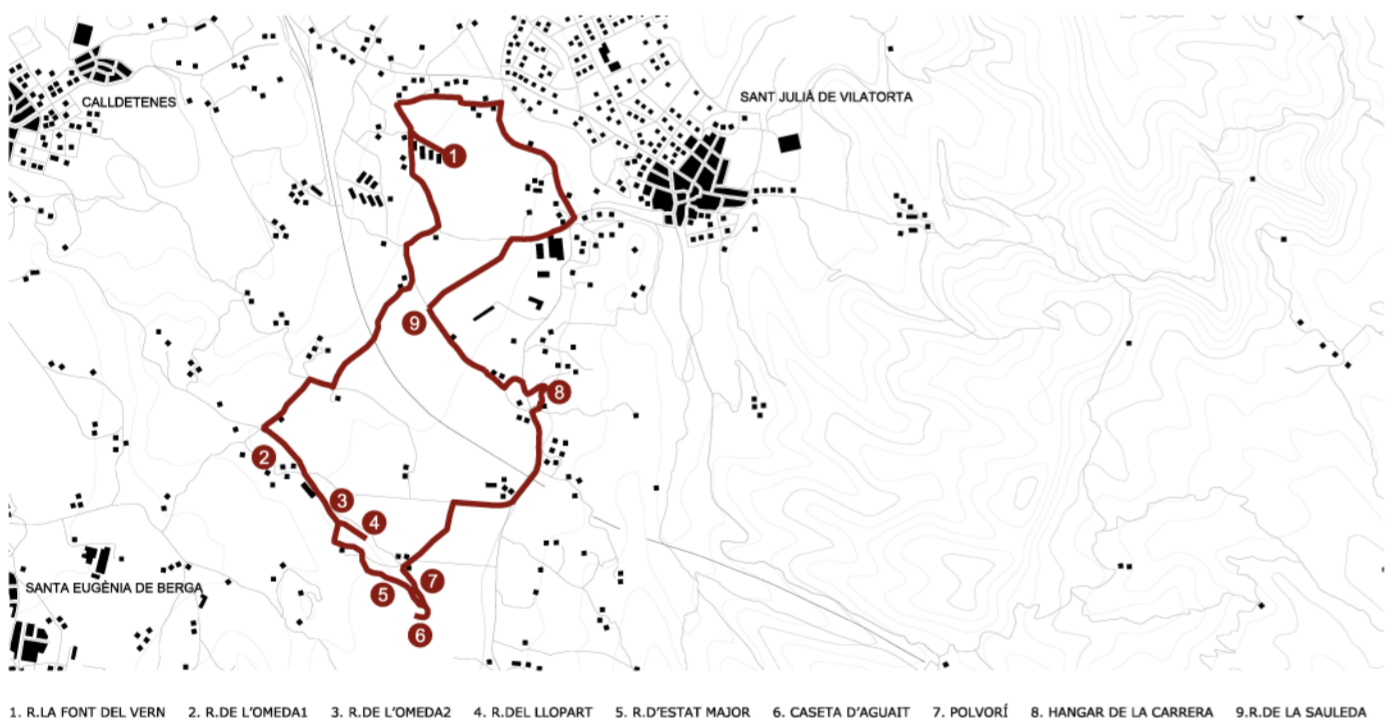
ESCALA 1:15 000

ESPECIALMENT INTERESSANT PEL SEU PAISATGE, ES POT INICIAR DES DE DIVERSOS PUNTS, FINS I TOT DES DEL NUCLI URBÀ DE CALLEDTENES. EL PRIMER REFUGI ELEMENTAL QUE ENS TROBEM ÉS EL DE LA FONT DEL VERN, BEN CONSERVAT, CRIDA L'ATENCIÓ LA POCA PROFUNDITAT A LA QUAL ES TROBA JA QUE ESTÀ PRÀCTICAMENT A PEU DE CAMÍ, ENCARA QUE SOBRE ELL HI HA UN CAMP DE CULTIU. MÉS ENDAVANT EL REFUGI ELEMENTAL DE L'OMEDA 1, EL QUAL ES TROBA SENYALITZAT PERÒ NO ES CONSERVA.

SEGUÏT PER LA RUTA, TROBEM EL MAS SAULEDA, ES TRACTA D'UN EDIFICI RURAL FORMAT PER UN GRUP DE VARIES CASES I UN SEGUÏT DE COBERTS. EL MAS ESTÀ DOCUMENTAT DES DEL 1199 I FOU UN DELS MÉS IMPORTANTS DE LA PARROQUIA DE SANT MARTÍ FINS AL SEGLE XVIII. EL MAS EIMERIC/AYMERICH ÉS UN EDIFICI DE PLANTA QUADRANGULAR COBERT A QUATRE AIGÜES, COMPTA AMB PLANTA BAIXA, PRIMER PIS I GOLFES.

TAMBÉ OBSERVEM UNA TORRE EXTRA-ORDINÀRIAMENT MASSISSA QUE DONA A LA CASA UN CARÀCTER SENYORIAL. ÉS INTERESSANT DESFER EL CAMI DIRIGIR-NOS CAP AL TURÓ DE SANT MARC. UN DELS MÉS PRIVILEGIATS DE LA PLANA I DES DEL QUAL, EN DIES CLARS, ES POT ARRIBAR UNA BONICA VISTA DE LA PLANA DE VIC I ELS SEUS POBLES DES DEL MAS SERRA. DE SANT MARC ENS ÉS MOLT FÀCIL APROPAR-NOS

FINS A LA CAPELLA DE SANT MARC. LA CAPELLA, SOLA I AÏLLADA, ESTÀ CONSTRUÏDA JUST ALS LÍMITS DE LES PARROQUIES DE SANTA EUGÈNIA I DE L'ANTIGA SANT MARTÍ DE RIUDEPERES. UN COP DESCENDIT EL TURÓ ARRIBAREM AL NUCLI URBÀ DE CALLEDTENES. LA RUTA ES POT AMPLIAR PER TAL D'ARRIBAR A LA FARGOLETA, EL COLLET I LA FARGOLETA. CASES DE PAGÉS SITUADES MOLT A PROP DEL NUCLI URBÀ.

1. R. LA FONT DEL VERN 2. R. DE L'OMEDA1 3. R. DE L'OMEDA2 4. R. DEL LLOPART 5. R. D'ESTAT MAJOR 6. CASETA D'AGUAT 7. POLVORI 8. HANGAR DE LA CARRERA 9. R. DE LA SAULEDA

AERÒDROM DE VILATORRA

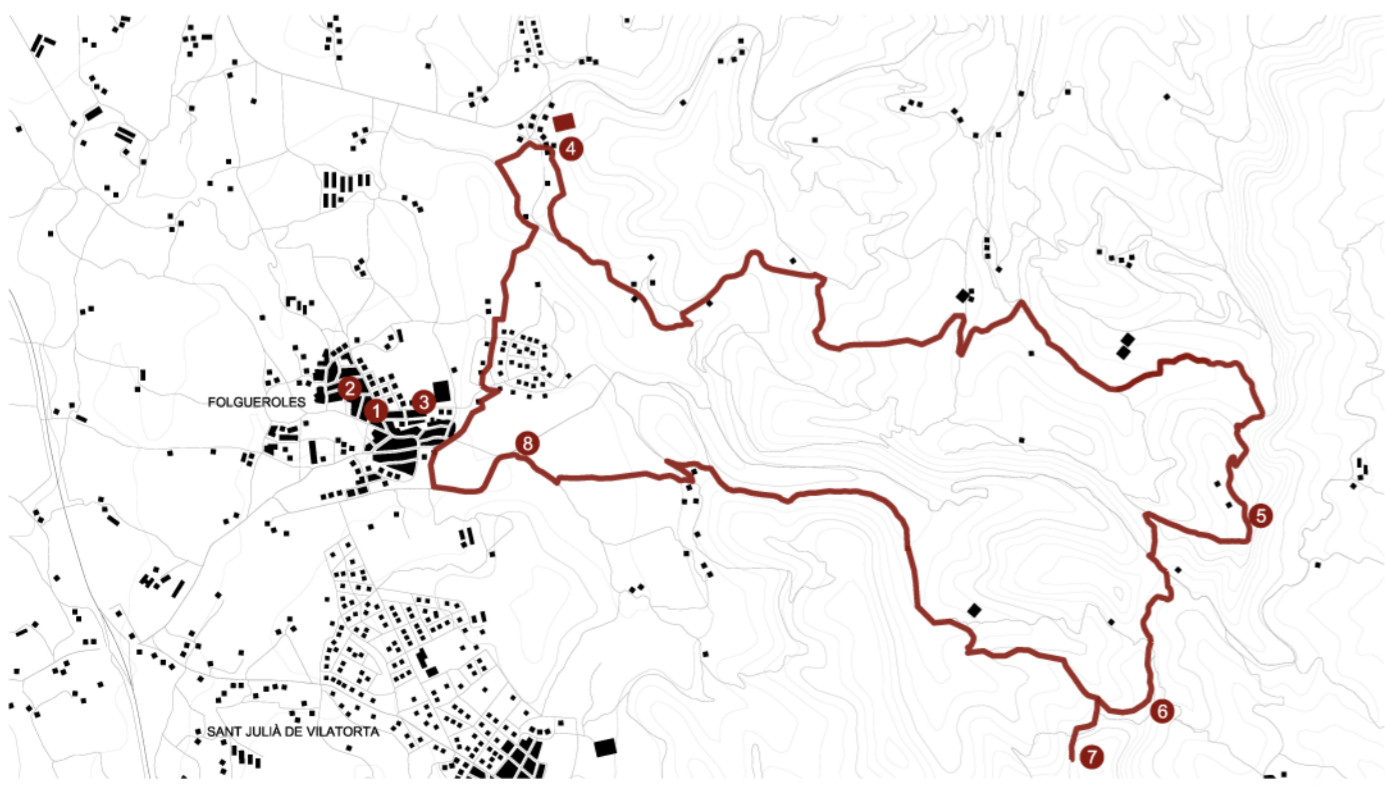
ESCALA 1:30 000

LA RUTA ENLLAÇA ELS DIVERSOS ELEMENTS I RESTES QUE VAN CONFIGURAR L'ANTIC AERÒDROM DE LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA. EL PRIMER REFUGI ELEMENTAL QUE ENS TROBEM ÉS EL DE LA FONT DEL VERN, BEN CONSERVAT, CRIDA L'ATENCIÓ LA POCA PROFUNDITAT A LA QUAL ES TROBA JA QUE ESTÀ PRÀCTICAMENT A PEU DE CAMÍ, ENCARA QUE SOBRE ELL HI HA UN CAMP DE CULTIU. MÉS ENDAVANT EL REFUGI ELEMENTAL DE L'OMEDA 1, EL QUAL ES TROBA SENYALITZAT PERÒ NO ES CONSERVA.

TOT SEGUÏT APAREIX EL REFUGI ELEMENTAL DE L'OMEDA 2, QUE SI ES CONSERVA PERÒ ES TROBA TAPIAT. SI SEGUÏM ENDAVANT, APAREIX EL REFUGI DEL LLOPART, TAMBÉ TAPIAT I EL REFUGI ELEMENTAL D'ESTAT MAJOR, REFUGI ANTIBOMBES DESTINAT PER A LA PROTECCIÓ DE LES TROPES ALLOTJADES EN EL LLOPART. EL SEU ACCÉS CONSERVAT ESTÀ OCULT EN UNA ZONA BOSCOSA PERÒ PER DESGRÀCIA ES TROBA TANCAT I NO ES POT RECÓRRER LA SEVA GALERIA.

A CONTINUACIÓ, TROBEM LA CASETA D'AGUAT I EL POLVORI, CONSISTENT EN UNA GALERIA EN ZIG-ZAG EXCAVADA EN LES QUALS S'EMMAGATZENAVEN ELS MATERIALS EXPLOSIVS. CONTINUANT LA RUTA ARRIBAREM AL HANGAR DE LA CARRERA: UN DELS DOS HANGARS DELS QUALS DISPOVA EL CAMP D'AVIACIÓ. MESURAVA 50M DE LLARG PER 23,10M D'AMPLE I ES VA CONSTRUÏR AMB 15 PILONES DE FORMIGÓ A BANDA I BANDA QUE SUBJECTAVEN UN ARMAT D'ACER RECÒBERT PER UNA LONA VERDA, FORMANT UN SOSTRE SEMICIRCULAR, EN

AQUEST HANGAR ES VAN MUNTAR ELS AVIONS TUPOLEV SB-2 KATIUSKA DE FABRICACIÓ RUSSA. LA RUTA FINALITZA EN EL REFUGI ELEMENTAL DE LA SAULEDA, UN REFUGI BASTANT MÉS PROFUND QUE L'ANTERIOR I AMB UN ACCÉS MÉS COMPLICAT JA QUE LES SEVES ESCALES ES VAN DESTRUIR SEGURAMENT QUAN ES VA FER EL CAMÍ. AQUEST ESPAI I AQUESTA RUTA TENEN UN GRAN VALOR CULTURAL I HISTÒRIC PER LA COMARCA D'OSONA.

1. CASA MUSEU 2. CAN JAN FORNER 3. PLAÇA VERDAGUER 4. ERMITA DE LA DAMUNT I JARDÍ 5. SALT DE LA MINYONA 6. PUIG DELS JUEUS 7. CASTELL SANT LLORENÇ DE MUNT 8. FONT TROBADA

JACINT VERDAGUER

ESCALA 1:30 000

RECÓRRE ELS LLOCS MÉS SIGNIFICATIS DE LA INFANTESIA I JOVENTUT DEL POETA. LA RUTA SEQUEIX UN TRACTAT QUE IDENTIFICA CADA PUNT AMB UNS MONÏLS SITUATS AL LLARG DEL RECORREGUT AMB POEMES REFERITS AL LLOC.

UN ALTRE EDIFICI EMBLEMÀTIC ÉS LA CASA DELS AVIS MATERNES DE MOSSÈN CINTO, ANOMENADA CAN JAN FORNER I SITUADA AL CARRER DE SANT JORDI, ON VA NÈIXER JACINT VERDAGUER. PERÒ LA CASA DE FOLGUEROLLES ON MÉS TEMPS VA PASSAR EL POETA VA SER LA CASA FAMILIAR SITUADA A L'ACTUAL PLAÇA VERDAGUER: CAN PEP DE TORRENTS, VA SER LA SEVA LLAR FINS ALS 18 ANYS, I HI VA TENIR LA SEVA PRÒPIA HABITACIÓ FINS QUE VA MORIR. A LA PLAÇA VERDAGUER HI HA L'ESGLÉSIA DE SANTA MARIA I EL MONUMENT A VERDAGUER. CAP A LLEVANT, AL CAMÍ DE L'ERMITA DE LA DAMUNT, HI HA UN BOSQUET D'ALZINES

SURERES ON ES POT VEURE L'ESCLTURA AMB VERSOS ESCRITS PER VERDAGUER. DES D'AQUEST INDRET ES POT EMPRENDRE L'ASCENSIO FINS A L'ERMITA DE LA DAMUNT, EDIFICI SENZILL D'UNA SOLA NAU, ORIGINARI DEL SEGLE XIII AMB IMPORTANTS AMPLIACIONS ELS SEGLES XVI I XVII. AQUESTA ERMITA VA INSPIRAR VERDAGUER EN L'ARPA, UNA DE LES SEVES COMPOSICIONS MÉS DESTACADES. AL COSTAT DE L'ERMITA HI HA EL JARDÍ BRINS D'ESPÍGOL, QUE FAI REFERÈNCIA A L'OBRA VERDAGUERIANA QUE DUU AQUEST TÍTOL. CAP A LA METAT DE LA RUTA TROBEM EL SALT DE LA MINYONA, UN MIRADOR QUE ENS

OFEREIX UNA DE LES VISTES PANORÀMIQUES MÉS IMPRESSIONANTS DE L'ESPAI NATURAL. TOT CONTINUANT, ARRIBAREM AL PUIG DELS JUEUS AMB MOLT BONES VISTES TAMBÉ. UNA MICA MÉS ENDAVANT, ENS DESVIEM CAP A L'ESQUERRA I VISITEM EL CASTELL DE SANT LLORENÇ DE MUNT, D'ORIGEN MOLT ANTIC, VISIGÒTIC, ESMENTAT DES DEL 881. AL FINAL DE LA RUTA, TROBEM LA FONT TROBADA, DE LES MÉS GRAN DE FOLGUEROLLES QUE FINS FA POCOS ANYS ERA DE RAIG MOLT GENERÓS. SI SEGUÏM TORNAREM A SER AL CENTRE DE FOLGUEROLLES.

